

Rahandusministri määruse " Rahandusministri 26. septembri 2022. a määruse nr 42 „Perioodi 2021–2027 tehnilise abina toetuse andmise tingimused" muutmise“ eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

Rahandusministri 26. septembri 2022. a määruse nr 42 „Perioodi 2021–2027 tehnilise abina toetuse andmise tingimused“ muutmise määruse eelnõuga (edaspidi *eelnõu*) muudetakse ja lihtsustatakse Euroopa Liidu perioodi 2021–2027 ühtekuuluvuspoliitika rakenduskava elluviimisega ja Euroopa Liidu perioodi 2014–2020 ühtekuuluvuspoliitika rakenduskava lõpetamisega seotud kulude hüvitamist selleks ettenähtud tehnilise abi vahenditest.

Seni kehtiva tehnilise abi toetuse andmise tingimuste kohaselt ei ole võimalik tehnilise abi vahenditest hüvitada rakenduskava elluviimisega seotud otsuste või toimingute üle peetavate kohtumenetluste tulemusel ja kohtuotsusega riigi poolt kohustuslikult hüvitamisele kuuluva vastaspoole kohtumenetluse kulu või kahjuhüvitist (välja arvatud hüvitis, mille sisuks on riigi poolt väljamaksmisele kuuluv toetus), sealhulgas kolmanda isiku menetluskulu või kahjuhüvitist (välja arvatud hüvitis, mille sisuks on riigi poolt väljamaksmisele kuuluv toetus). Kuivõrd selliste kulude vältimist ei ole võimalik rakenduskava elluviijatel täielikult vältida, aga see on rakenduskava tulemuslikuma elluviimisega otseselt seotud, saab selliseid kulusid pidada hüvitatavaks tehnilise abi vahenditest (välisvahendid).

Seetõttu muudetakse eelnõuga „Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava perioodiks 2021–2027“ (edaspidi *rakenduskava*) elluviimisega seotud administratsioonile kohalduva tehnilise abi toetuse andmise tingimusi, millega võimaldatakse lisaks kohtumenetluse tulemusel ja kohtuotsusega riigi poolt kohustuslikult hüvitamisele kuuluv vastaspoole kohtumenetluse kulu või hüvitis, sealhulgas kolmanda isiku menetluskulu või hüvitis, katta EL tehnilise abi vahenditest.

Eelnõu ja selle seletuskirja koostasid Riigi Tugiteenuse Keskuse toetuse arendamise osakonna ärianalüütik Kaidi Liiv (e-post: kaidi.liiv@rtk.ee, tel: 6 638 218) ja Rahandusministeeriumi riigieelarve osakonna välisvahendite talituse nõunik Juhan Anupõld (e-post: juhan.anupold@fin.ee). Eelnõu juriidilist kvaliteeti on kontrollinud Rahandusministeeriumi personali- ja õigusosakonna õigusloome valdkonna juht Virge Aasa (e-post: virge.aasa@fin.ee, tel 611 3549).

2. Eelnõu eesmärk

Eelnõu eesmärk on muuta ja võimaldada rakenduskava elluviimisega seotud asutustel kasutada tehnilise abi toetust kohtuotsusega riigilt välja mõistetud kulude ja hüvitiste katteks.

3. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu koosneb kahest punktist, millega muudetakse rahandusministri määruse „Perioodi 2021–2027 tehnilise abina toetuse andmise tingimused“ § 9 lõike 2 punkti 21 ning määrusesse lisatakse täiendav rakendussäte.

1. Eelnõu punkti 1 kohaselt võimaldatakse tehnilisest abist hüvitada rakenduskava ja

meetmete elluviimisega (§ 6 lõige 2) seotud administratsiooni tegevustes kohtumenetluse kulusid, sealhulgas kohtuotsusega riigi poolt hüvitamisele kuuluvat vastaspoole ja kolmanda isiku menetluskulu või kahjuhüvitist. Kahjuhüvitisena võib käsitleda näiteks kohtumenetlusele eelnenud kohustusliku vaidemenetluse kulusid, mida on võimalik riigilt välja mõista üksnes kohtumenetluses ning seda käsitletakse menetluskuludest eraldi kahjuhüvitisena. Tehnilisest abist ei käsitleta abikõlbliku kuluna kahjuhüvitist, mille sisuks on nt õigusvastase otsuse või toimingu tulemusel riigi poolt välja maksmata jäänud toetus, kuivõrd sellise kulu eesmärk ei ole seotud õiguskaitse tagamise eesmärgil ja menetluse läbiviimisel tekkinud kuluga.

Muus osas on nii menetluskulude kui ka hüvitistena käsitletavate kulude katmine tehnilisest abist põhjendatud, sest nii tagatakse rakenduskava ja meetmete tulemuslikum elluviimine, mistõttu saab neid pidada rahastatavaks tehnilisest abist. Rakenduskava elluviimisega seotud asutused ei saa rakenduskava elluviimisel ja meetmete rakendamise tulemusel alati tagada ja otseselt mõjutada tekkinud kohtumenetlustes (näiteks Euroopa Liidu finantshuvide kaitse tagamiseks tehtavate finantskorrektsiooni otsustega kaasnevad vaidlused) kohtuotsuste tulemust ja sellega kaasnevaid riigi poolt hüvitamisele kuuluvaid kulusid.

2. Eelnõu punkti 2 kohaselt rakendatakse § 9 lõike 2 punktis 21 nimetatud muudatust tagasiulatuvalt alates 1. jaanuarist 2024. a, et võimaldada 2024. aasta vastavaid kulusid katta tehnilise abi vahenditest.

4. Eelnõu vastavus EL õigusele

Käesolev eelnõu on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määruse (EL) 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid (ELT L 231, 30.6.2021, lk 159–706), artikliga 36.

5. Määruse mõjud

Määruse muudatusega vähendatakse Euroopa Liidu perioodi 2021–2027 ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskavade elluviimisega seotud asutuste rakenduskulude mõju riigieelarvele, kuivõrd kohtuotsustega välja mõistetud vastaspoole või kolmandate isikute menetluskulu või hüvitis lubatakse katta tehnilise abi vahenditest.

Mõju tehnilise abi eelarvele saab pidada pigem väheseks. Arvestades, et perioodi 2021–2027 riigi poolt hüvitamisele kuuluv menetluskulu või hüvitis jääb samasse suurusjärku eelneva 2014–2020 perioodiga, on prognoositavaks kuluks ligikaudu 120 000 eurot, mis moodustab 0,08 % kogu tehnilise abi eelarvest. Tegemist on indikatiivse prognoosiga ja selle tegelik maht selgub perioodi lõpus.

6. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Perioodi 2021–2027 tehnilise abi eelarve on jaotusvõtme alusel jagatud tehnilise abi toetuse saajate vahel kogu perioodi ulatuses. Kuigi muudatus lubab lugeda abikõlblikuks täiendava artikli kulusid, ei kaasne sellega tehnilise abi eelarve suurenemine ning tehnilise abi toetuse saajatel ei teki võimalust taotleda muudatusega seoses juba kokkulepitud eelarve osas

lisavahendeid tehnilise abi eelarvesse. Kulud, mida tehnilise abi toetusest ei kaeta, tuleb toetuse saajal katta enda eelarvest.

7. Määruse jõustumine

Määrust rakendatakse tagasiulatuvalt alates 1. jaanuarist 2024.a.

8. Eelnõu kooskõlastamine

Eelnõu kooskõlastatakse eelnõude infosüsteemi kaudu rakendusasutuseks olevate ministeeriumitega.